

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobce: **Ing. J. M.,** zastoupený JUDr. Petrem Vaňkem, advokátem, se sídlem Palác YMCA, Na Poříčí 12, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy,** odbor sociální péče a zdravotnictví, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, zastoupený Mgr. Tomášem Zlesákem, advokátem, se sídlem Revoluční 1, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 2009, č. j. MHMP 41143/2009, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 4. 2010, č. j. 1 Cad 77/2009 - 36,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Úřad městské části Praha 10 (dále jen „úřad městské části“) rozhodl dne 28. 11. 2008 pod č. j. 40744/2008/AAJ o tom, že se žalobci (dále jen „stěžovatel“) snižuje příspěvek na živobytí s platností ode dne 1. 10. 2008 z částky 538 Kč na částku 436 Kč měsíčně. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že v souladu s § 10 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“), vycházel z příjmu žalobce v období červenec - září 2008 a částka příjmu stěžovatele, stanovená po odečtení přiměřených nákladů na bydlení, pro určení nároku na dávku činí 2690,57 Kč, částka živobytí stěžovatele činí 3126 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, které žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 6. 3. 2009, č. j. MHMP 41143/2009.

Proti rozhodnutí žalovaného brojil stěžovatel žalobou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kdy namítal nesprávný postup správních orgánů podle

ustanovení § 44 odst. 3 a 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi, které se pro snižování dávky při změně výše příjmů vztahuje jen na příjmy, které jsou uvedeny v § 6 odst. 1 a 10 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „zákon o daních z příjmů“), a pro tyto účely existuje formulář HN - Doklad o výši měsíčních příjmů (dále jen „tiskopis HN“). Správními orgány byly nesprávně evidovány dávky důchodového pojištění, které byly nezákonně dány na úroveň příjmů podléhajících dani, přestože tyto dávky zákonu o daních z příjmů nepodléhají. Stěžovatel uvedl, že třebaže zdánlivě dávky důchodového pojištění rostou, protože nominální důchod je upravovaný (deflovaný) o změny v cenách do stavu reálného důchodu, ve skutečnosti se tyto dávky od prvního výpočtu, který byl proveden k 1. 1. 2007, nezměnily.

Dále stěžovatel poukázal na nesprávný výklad ustanovení § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi správními orgány, kdy sám provedl výklad tohoto ustanovení v návaznosti na ustanovení § 34 téhož zákona a ustanovení § 26 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), jakož i příslušné výpočty s tím, že jde o uzákonění sociálního zabezpečení pro poskytování pomoci k zajištění základních životních podmínek pro občany v nouzi a pro zamezení zneužívání zákona o pomoci v hmotné nouzi občany, kteří mají vysoké příjmy, ale z důvodu nadstandardního bydlení také vysoké odůvodněné náklady na bydlení. Stěžovatel dále poukázal na rozpor mezi zákonem o pomoci v hmotné nouzi a zákonem č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu (dále jen „zákon o životním a existenčním minimu“), a navrhl, aby byla posouzena ústavnost těchto zákonů. V této souvislosti stěžovatel provedl podrobný rozbor a porovnání jednotlivých ustanovení zákona o životním a existenčním minimu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi, kdy se zabýval posouzením existenčního minima u jednotlivých osob v rodině a nezaopatřeného dítěte. Stěžovatel namítl, že při nesprávném použití existenčního minima a použití § 25 a § 27 zákona o životním a existenčním minimu může dosáhnout částky živobytí ve výši životního minima, třebaže tato ustanovení mu mají částku živobytí zvýšit nad životní minimum. Stěžovatel také uvedl, že v dubnu 2008 dosáhl snížení svého nájemné ze 4000 Kč na 3100 Kč, čímž vlastním přičiněním dosáhl zvýšení svých příjmů. Výše uvedené námitky stěžovatel dále rozvedl ve svých podáních, které byly městskému soudu doručeny ve dnech 13. 8. 2009, 21. 8 2009, 11. 12. 2009, v nichž ve vztahu k valorizaci dávek důchodového pojištění dále poukázal na znění § 67 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), a namítl, že aplikace ustanovení § 44 odst. 3 a 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi je v rozporu s Ústavou České republiky a rovněž požádal „o kvalifikovaného soudního znalce v oboru dávky pomoci v hmotné nouzi, které se dělí na příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení podle § 4 zákona č. 111/2006 Sb., jež spolu následně souvisí při výpočtu dávky pomoci v hmotné nouzi“.

Městský soud žalobu stěžovatele zamítl s tím, že příspěvek na živobytí je definován jako základní dávka pomoci v hmotné nouzi, která pomáhá člověku vyřešit situaci, kdy nemá dostatečný příjem. V hmotné nouzi je člověk, který má problém se zajištěním základní obživy, s bydlením nebo jej postihne vážná mimořádná událost. Tato dávka pomáhá buď jednotlivci nebo společně posuzovaným osobám. Nárok na příspěvek na živobytí má podle § 21 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi osoba v hmotné nouzi podle § 2 odst. 2 písm. a) téhož zákona, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob (§ 6 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi) nedosahuje částky živobytí

posuzovaných osob. Z tohoto ustanovení tedy plyne, že na příspěvek na živobytí mají za splnění podmínek zákona o pomoci v hmotné nouzi nárok všechny osoby, tedy bez rozdílu, zda požívají dávky státní sociální podpory, zda jsou výdělečně činné či zda jsou příjemci dávek důchodového pojištění. Pro všechny osoby platí stejné podmínky a rovněž se na všechny osoby vztahují stejná pravidla pro odebírání dávek v hmotné nouzi, pro snižování těchto dávek i pro jejich vrácení. Městský soud poukázal na to, že pro určení výše dané dávky se vychází z příjmu žadatele a z částky živobytí osoby, přičemž v posuzovaném případě se u stěžovatele nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací, neboť je poživatelem starobního důchodu, a proto se částka živobytí určí částkou existenčního minima zvýšenou o polovinu částky rozdílu mezi životním minimem osoby a existenčním minimem. Za příjem se pro účely určení výše dávky v hmotné nouzi považují příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky uvedené v ustanovení § 6 odst. 1 a § 10 zákona o daních z příjmů, mezi které patří podle § 10 odst. 1 písm. e) zákona o daních z příjmů i důchody. Na tiskopise HN je sice k bodu F řečeno, že „dávky důchodového pojištění vyplácené ČSSZ neuvádějte“, ale do této kolonky se vyplňují ostatní započitatelné příjmy, tedy ne ty, které se vyplňují v kolonce C jako příjmy hlavní, do kterých příjem z dávky důchodového pojištění vyplácené žalovanou patří. Městský soud poté s odkazem na znění ustanovení § 44 odst. 3 a 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi uzavřel, že úřad městské části postupoval v souladu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi, když při zjištění zvýšení důchodové dávky stěžovatele postupoval tak, že zahájil z úřední moci správní řízení ve věci snížení příspěvku na živobytí. Městský soud neshledal ani pochybení při výpočtu výše dávky v hmotné nouzi stěžovatele s tím, že bylo správně vycházeno z jeho příjmu v měsících červenci až září 2008 a z odůvodněných nákladů na bydlení ve výši 3100 Kč. Konečně se městský soud vypořádal i s námitkou žalobce stran porušení zákonných ustanovení, jakož i ustanovení Listiny základních práv a svobod a Ústavy České republiky tak, že není patrno, v čem stěžovatel spatřuje tato tvrzená pochybení, a proto se těmito námitkami nemohl konkrétně zabývat.

Proti rozsudku městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, v níž namítá, že Evropská unie, jejíž je Česká republika členem, vytvořila evropský sociální model, který odráží společný soubor hodnot založených na zachování míru, sociální spravedlnosti, rovnosti, solidaritě, podpoře svobody a demokracie a dodržování lidských práv. Tím je dán základní princip sociálního státu, jehož cílem je sbližování životních úrovní mezi sociálními skupinami společnostmi, tj. sociální přerozdělování a participace zaměstnanců a handicapovaných vrstev obyvatelstva na výsledcích ekonomického vývoje. Stěžovatel má v této souvislosti za to, že zákon o pomoci v hmotné nouzi, který má tyto myšlenky uvést v život, je jeho prováděním správními orgány znetvořen v sociální nespravedlnost, prohlubování rozdílů životních úrovní mezi sociálními skupinami společnosti a zejména jeho jako důchodce, který je odkázán na pomoc v hmotné nouzi, finančně diskriminuje a snižuje mu životní úroveň místo jejího udržení na stejné reálné výši, neboť jeho dávky důchodového pojištění činí jen 4390 Kč, tj. jsou pod běžnou životní úrovní. Stěžovatel vyslovil přesvědčení, že správní orgány nemohou použít valorizaci neboli indexaci důchodu jako zvýšení příjmu podléhající dani z příjmu ve smyslu ustanovení § 44 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, které se vztahuje pouze na příjmy podléhající dani z příjmu. Valorizací Česká republika jako sociální stát udržuje důchody na stejné reálné úrovni a brání znehodnocování přiznaných dávek, což slouží k snižování příjmových rozdílů mezi ekonomicky aktivním obyvatelstvem a důchodci.

Správní orgány tedy neakceptují rozdíl mezi příjmem podléhajícím dani z příjmu a dávkami důchodového pojištění, které této dani nepodléhají, čímž při každé valorizaci důchodu dochází ke snižování dávky pomoci v hmotné nouzi nejen o snížení o valorizaci dávky důchodového pojištění, ale ještě o dalších 62 % dávky důchodového pojištění, takže dochází k podstatnému snižování životní úrovně důchodce odkázaného na pomoc v hmotné nouzi. Stěžovatel k tomu rovněž uvedl, že tuto „základní objektivní právní skutečnost“ řeší Ministerstvo práce a sociálních věcí tiskopisem HN v položce C, kde se uvádějí pouze příjmy, které podléhají dani z příjmu. Přesto správní orgán zapisoval dávky důchodového pojištění do této položky C v rozporu s metodikou, kdy v položce F - ostatní započitatelné příjmy je výslovně uvedeno „Dávky důchodového pojištění vyplácené od ČSSZ neuvádějte“. Namítl, že nesprávným výkladem správních orgánů zákona o pomoci v hmotné nouzi jako zákona o poskytování pomoci k zajištění základních životních podmínek ve smyslu čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky a čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod dochází ke snižování životní úrovně důchodců, jejichž dávky důchodového pojištění nedosahují životního minima, čímž zároveň dochází k diskriminaci důchodců odkázaných na pomoc v hmotné nouzi ve smyslu § 1 odst. 1 písm. f) a § 3 odst. 1 zákona č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (dále jen „antidiskriminační zákon“).

Stěžovatel také namítl, že na základě výše uvedeného k rozdílu mezi příjmem podléhajícím dani z příjmu a dávkami důchodového pojištění, které této dani nepodléhají, lze ustanovení § 10 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi u důchodce použít pouze při podání žádosti o dávku pomoci v hmotné nouzi, protože valorizace dávky důchodového pojištění není zvýšením příjmu, který podléhá dani z příjmu ve smyslu tohoto zákona.

K protiústavnosti zákona o pomoci v hmotné nouzi stěžovatel dále namítl, že § 3 odst. 2 a 3 zákona o životním a existenčním minimu rozlišuje životní minimum jednotlivých osob v rodině a ve smyslu analogie zákona nemůže být životní minimum jednotlivce (jediné osoby představující rodinu), resp. částka živobytí menší než u nezaopatřeného dítěte [3126 Kč dle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi], které je v rodině na nižším pořadí. Pokud by tomu tak bylo, bylo by toto ustanovení v rozporu s čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky a čl. 30 Listiny základních práv a svobod. Uvedl, že zavedením § 24 odst. 1 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi mělo být docíleno zlepšení životní úrovně osob jako jednotlivců, u nichž se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací (§ 11 odst. 3 zákona o hmotné nouzi), tedy navýšení ve vztahu k § 3 odst. 2 zákona o životním a existenčním minimu, protože jde o jednotlivce jako představitele rodiny, kde již nedochází ke zvyšování příjmu rodiny. Jako další důvod, pro který nelze v případě § 24 odst. 1 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi použít existenční minimum je dán logikou zákona, kdy základní částka živobytí se zvyšuje možností zhodnocení nebo aktivitou osoby, tj. „připočítáváním dalších paragrafů hodnocení § 25 - § 31, které nejsou součástí základní částky živobytí. Tedy při nesprávném použití existenčního minima a použití § 25 - § 27 zákona o pomoci v hmotné nouzi může být teprve dosažena částka ve výši životního minima, třebaže tato ustanovení mají částku životního minima zvýšit na životní minimum“.

Stěžovatel dále uvedl, že postup správních orgánů je protiprávní, protože je v rozporu se sociální politikou Evropské unie, konkrétně s čl. 3 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii a čl. 3 odst. 3 téže smlouvy, podle nichž je cílem Unie podporovat blahobyt svých obyvatel a bojovat proti sociální diskriminaci a podporovat sociální spravedlnost a ochranu. Protiprávnost postupu správních orgánů také vyjadřuje čl. 151 Smlouvy o fungování Evropské unie, podle něhož Unie a členské státy mají za cíl zlepšování životních podmínek a udržení jejich zvýšené úrovně přiměřenou sociální ochranou. K dosažení těchto cílů má na úrovni České republiky sloužit zákon o pomoci v hmotné nouzi a § 67 zákona o důchodovém pojištění, v němž je zakotvena valorizace důchodů k udržení dávek důchodového pojištění na stejné reálné úrovni.

Stěžovatel také poukázal na rozpor ve znění § 5 odst. 2 zákona o životním a existenčním minimu, podle kterého existenční minimum nelze použít u poživatele starobního důchodu a § 24 odst. 1 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi, podle jehož znění však „částka živobytí osoby činí u osob, u kterých se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací (§ 11 odst. 3) částku existenčního minima zvýšenou o polovinu částky rozdílu mezi životním minimem osoby a existenčním minimem“. Má také za to, že vzhledem k tomu, že zákon o životním a existenčním minimu a zákon o pomoci v hmotné nouzi byly schváleny 14. 3. 2006 „nelze použít platnost novějšího zákona“, ale platí zde jen „číselná nadřazenost“ zákona o životním a existenčním minimu, který nebyl zrušen.

Stěžovatel dále vytkl, že správní orgány neakceptují ustanovení § 2 zákona o životním a existenčním minimu, podle kterého částka životního minima jednotlivce činí měsíčně 3126 Kč. Toto životní minimum jednotlivce je v rozporu s § 24 odst. 1 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi při stanovování částky živobytí.

Stěžovatel rovněž namítl, že správní orgány ani městský soud neakceptují, že ustanovení § 44 odst. 3 a 4 zákona o hmotné nouzi se vztahuje na dvě dávky, a to na příspěvek na živobytí, kde nemůže být toto ustanovení použito v případě valorizace dávek důchodového pojištění, a na doplatek na bydlení, kde je výše nájemného pohyblivá.

Stěžovatel také namítl, že použití ustanovení § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi bylo použitelné jen při přechodu ze zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, na zákon o hmotné nouzi.

Závěrem stěžovatel namítl, že městský soud neprovedl dokazování s tím, že provedení posudku soudním znalcem není zapotřebí.

Žalovaný se ke kasační stížnosti stěžovatele nevyjádřil.

Rozsudek městského soudu byl žalobci doručen dne 17. 5. 2010, kasační stížnost byla podána dne 31. 5. 2010. Kasační stížnost byla tedy podána včas (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“).

V podání označeném jako „žaloba pro zmatečnost“ ze dne 14. 7. 2010, které bylo městskému soudu podáno osobně dne 22. 7. 2010, vznesl stěžovatel podle obsahu tohoto podání námitku podjatosti samosoudkyně JUDr. Miroslavy Hrehorové, která v řízení před

městským soudem nyní posuzovanou věc projednávala a rozhodovala. Podstatou této námitky stěžovatele je to, že tato samosoudkyně dne 13. 4. 2010 během 30 minut projednávala stejnou právní věc, kdy rozhodovala také ve věci vedené u městského soudu pod sp. zn. 1 Cad 64/2009. Podle stěžovatele nelze tedy vyloučit podjatost této samosoudkyně, kterou měla sama oznámit, protože „během půlhodiny není možné změnit rozhodnutí soudu stejné samosoudkyně a vynést jiný rozsudek".

K této námitce podjatosti však nemůže Nejvyšší správní soud přihlížet, protože podle § 8 odst. 5 s. ř. s. účastník řízení (stěžovatel) sice může namítnout podjatost soudce, ale námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se podle téhož zákonného ustanovení nepřihlíží. Z obsahu soudního spisu je přitom zřejmé, že v nyní posuzované věci byl vyhlášen rozsudek městského soudu při jednání dne 13. 4. 2010. Z úřední činnosti je pak Nejvyššímu správnímu soudu známo, že městský soud téhož dne rozhodoval také ve věci vedené u něj pod sp. zn. 1 Cad 64/2009 (řízení o kasační stížnosti stěžovatele podané v této věci proti rozsudku městského soudu je u Nejvyššího správního soudu vedeno pod sp. zn. 6 Ads 97/2010). O nyní uváděném důvodu podjatosti se tedy stěžovatel dozvěděl také podle obsahu jeho podání ze dne 14. 7. 2010 nejpozději dne 13. 4. 2010, kdy proběhla jednání v obou věcech, a v nyní projednávané věci tedy nejzazší den sedmidenní lhůty pro podání námitky podjatosti jmenované samosoudkyně byla středa 21. 4. 2010. Soudní řád správní přitom za opožděnou považuje bez výjimky každou námitku podanou po jednotýdenní lhůtě uvedené v § 8 odst. 5 větě druhé s. ř. s. Podání stěžovatele datované dnem 14. 7. 2010 však bylo osobně u městského soudu podáno až 22. 7. 2010, tedy po uplynutí sedmidenní lhůty ve smyslu § 8 odst. 5 s. ř. s. a k této námitce podjatosti proto Nejvyšší správní soud při posuzování důvodnosti kasační stížnosti přihlížet nemůže. Pouze nad rámec důvodů tohoto rozhodnutí Nejvyšší správní soud podotýká, že soudce není vyloučen z rozhodování věci, jestliže rozhodoval v jiných věcech téhož žalobce; to výslovně stanoví § 8 odst. 1 poslední věta s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2008, č. j. 6 Ads 123/2007 - 53, dostupný na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud se dále kasační stížností zabýval z hlediska splnění formálních náležitostí. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je také ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti, lze podřadit pod důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud také přezkoumal kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, zkoumal též, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud uvádí, že lze přisvědčit stěžovateli, že Evropská unie se opírá o soubor hodnot založených na zachování míru, sociální spravedlnosti, rovnosti, solidaritě, podpoře svobody a demokracie a dodržování lidských práv; členské státy však mají odlišné sociální systémy a realizují tyto hodnoty různými způsoby, přičemž je jejich společným

cílem dosáhnout rovnováhy založené na aktivní vzájemné závislosti mezi hospodářským růstem a sociální solidaritou, což se v evropském sociálním modelu odráží jako jednota hodnot v rozmanitosti systémů. Koncept evropského sociálního modelu je podpořen zásadami rovnosti, solidarity a nediskriminace, ale současně je třeba tento koncept posuzovat v kontextu „manévrovacího prostoru“ v rozpočtech členských států, přičemž důležitým prvkem je uznání jednoty hodnot a rozmanitosti systémů členských států. Nejvyšší správní soud v souvislosti s touto stížní námitkou považuje za nezbytné poukázat především na to, že „evropský sociální model“ nepředstavuje právní normu, ale je pojmem politickoekonomickým, který označuje stávající souhrnnou realitu v jednotlivých členských státech Evropské unie a současně jde také o politický program k určité představě o budoucím uspořádání evropské společnosti. Již z těchto důvodů tedy nemůže být stížní námitka stěžovatele, která poukazuje na rozpor postupu správních orgánů s „evropským sociálním modelem“, úspěšná.

Na straně druhé je však součástí nejen této kasační námitky také poukaz stěžovatele na to, že postup správních orgánů při provádění zákona o pomoci v hmotné nouzi je v rozporu mimo jiné se zásadou rovnosti a se zásadou nediskriminace, čímž tato námitka získává také ústavněprávní dimenzi zejména z hlediska čl. 30 Listiny základních práv a svobod.

Námitky stěžovatele v tomto směru však vycházejí z jeho mylné představy o normativním obsahu čl. 30 Listiny základních práv a svobod, neboť jak již uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 18. 2. 2009, č. j. 6 Ads 119/2008 - 121 (dostupný na www.nssoud.cz), *„Obsah čl. 30 Listiny základních práv a svobod směřuje k zakotvení subjektivního občanského (čl. 30 odst. 1), resp. lidského (čl. 30 odst. 2) práva na sociální zabezpečení, a to zásadně pouze pro případy sociálních událostí v citovaném článku uvedených (stáří, nezpůsobilost k práci a ztráta živitele, hmotná nouze). Pro případy sociálních událostí vymezených v čl. 30 odst. 1 Listina základních práv a svobod zaručuje právo na „přiměřené hmotné zabezpečení“. V případě sociální události hmotné nouze ovšem zaručuje Listina pouze „pomoc nezbytnou pro zajištění základních životních podmínek“. Podstatné přitom je, že práv zaručených čl. 30 Listiny základních práv a svobod je možno se dovolávat pouze v mezích zákonů, které ho provádějí (srov. čl. 41 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Pokud jde o právo na pomoc nezbytnou pro zajištění základních životních podmínek v případě hmotné nouze, v době rozhodování žalovaného byly prováděcími předpisy ve smyslu čl. 41 odst. 1 Listiny základních práv a svobod zákon o životním a existenčním minimu a zákon o pomoci v hmotné nouzi. Každý zákon z této dvojice měl přitom z hlediska obsahu normy čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod svébytnou funkci, které nelze vzájemně zaměňovat. Funkcí zákona o životním a existenčním minimu je definovat minimální hranici peněžních příjmů k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb, resp. minimální hranici příjmů osob, která se považuje za nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežití (ustanovení § 1, konkrétní vymezení hranic následuje v dalších ustanoveních, mj. v ustanovení § 5, jehož se stěžovatelka dovolává). Jde tedy pouze o definiční vymezení společenského konsensu minimálního příjmu, aniž je jakkoliv tímto zákonem zakládán nárok na skutečné pobírání takového příjmu. Teprve zákon o pomoci v hmotné nouzi jednak definuje, co rozumí hmotnou nouzí ve smyslu čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (§ 2 odst. 2 až 6 pozitivním výčtem, § 3 negativním výčtem), jednak ve skutečnosti provádí to, co ustanovení čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod nazývá*

pomocí, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek. Teprve tento zákon stanoví obsah a podmínky této pomoci, konkrétně stanoví druhy dávek (§ 4) a konstruuje podmínky jejich nároku a výše, přičemž na zákon o životním a existenčním minimu v těchto konstrukcích pouze odkazuje.“

Z výše uvedeného je zřejmé, že stěžovatel se nemůže z hlediska domnělé existence nároku na plnění ze strany státu dovolávat definičního ustanovení zákona o životním a existenčním minimu. Dále pak je třeba opět zdůraznit, že podmínky poskytování pomoci ve smyslu čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod vymezuje zákon o pomoci v hmotné nouzi. V první řadě, jak již bylo naznačeno, vymezuje okruh dávek, jimiž má veřejná moc na situaci hmotné nouze fyzických osob reagovat (§ 4 cit. zákona). Vymezuje přitom taxativně tři druhy dávek (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádnou okamžitou pomoc), vedle toho také pak stanoví procesní postup, jímž je třeba o dávkách rozhodovat, zejména stanoví povinnost žádat o dávku prostřednictvím formulářových návrhů (§ 69 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi).

Za situace, kdy v částkách živobytí nejsou zahrnuty prostředky nutné k úhradě nezbytných nákladů bydlení (srov. § 24 zákona o pomoci v hmotné nouzi a § 1 odst. 3 zákona o životním a existenčním minimu), je nutné mít na zřeteli, že prostřednictvím dávek systému hmotné nouze stát garantuje žadateli o dávku (popřípadě s ním osobám společně posuzovaným), že jejich příjem neklesne pod hranici, která je určená jako nutná k zajištění výživy a ostatních osobních potřeb (a v tomto smyslu nezbytná pro zajištění základních životních podmínek).

Užití hranice existenčního minima určuje zákon o pomoci v hmotné nouzi (§ 33 odst. 4) pro případ, že žadateli nevznikne nárok na příspěvek na živobytí. Poněvadž existenční minimum představuje u zaopatřených osob nižší částku než činí částka životního minima, logika věci vede k užití této hranice primárně při výpočtu výše částky živobytí u osob, u kterých se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací (§ 11 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi), s výjimkou nezaopatřených dětí [§ 24 odst. 1 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi]. Zákon o pomoci v hmotné nouzi užívá hranic životního a existenčního minima jako technických veličin, většinou za pomocí různých koeficientů navyšuje hranici existenčního minima, aby vyjádřil v systému potřebné motivace. Takový postup shledává Nejvyšší správní soud obecně možným - *úpravu v § 5 odst. 2 zákona o životním a existenčním minimu (tj. zákaz užití existenčního minima u vyjmenovaných skupin osob) nelze chápat ve vztahu k zákonu o pomoci v hmotné nouzi jako zákaz zákonodárci užít tyto hranice pro účely zákonné úpravy pomoci v hmotné nouzi. Vztah těchto dvou zákonů je vztahem nezávislým, nejsou ve vztahu speciality ani jinak obvykle chápaných možností vztahu dvou předpisů stejné právní síly (např. lex posterior, lex specialis apod.)* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2008, č. j. 6 Ads 98/2008 - 53, dostupný na www.nssoud.cz). Proto není opodstatněná stížní námitka stěžovatele k protiústavnosti vztahu § 5 odst. 2 zákona o životním a existenčním minimu a § 24 odst. 1 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi a ani Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů neshledal k návrhu žalobce důvod pro postup podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky.

Nedůvodná je rovněž stížní námitka stěžovatele, v níž poukazuje na to, že při výpočtu částky živobytí mělo být vycházeno z původní výše stěžovateli přiznaného starobního důchodu a nikoliv z výše jeho valorizovaného starobního důchodu. Předmět úpravy zákona o důchodovém pojištění, je totiž zcela jiný než předmět úpravy podle zákona o životním a existenčním minimu a zákona o pomoci v hmotné nouzi, tyto právní úpravy nelze směšovat, neboť tyto zákony mají také zcela rozdílný účel (svébytnou funkci). Účelem zákona o důchodovém pojištění a předmětem jeho právní úpravy je úprava důchodového pojištění pro případ stáří, invalidity a úmrtí živitele (§ 1 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění) a oproti tomu účelem a předmětem právní úpravy zákona o pomoci v hmotné nouzi je úprava poskytování pomoci k zajištění základních životních podmínek fyzickým osobám, které se nacházejí v hmotné nouzi, prostřednictvím dávek pomoci v hmotné nouzi (§ 1 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi). Charakter, účel a způsob stanovení dávek v systému pomoci v hmotné nouzi (tj. příspěvku na živobytí, doplatku na bydlení a mimořádné okamžité pomoci) podle zákona o pomoci v hmotné nouzi jsou pak rozdílné od charakteru, účelu, jakož i způsobu stanovení výše výměry starobního důchodu podle zákona o důchodovém pojištění a tyto dávky nelze vzájemně zaměňovat či směšovat. Se stěžovatelem tedy nelze souhlasit v tom, že je třeba při stanovení dávek pomoci v hmotné nouzi (zejména příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení) vycházet z původně přiznané výše starobního důchodu bez ohledu na jeho následnou valorizaci. To rozhodně ze zákona o pomoci v hmotné nouzi (ani ze zákona o životním a existenčním minimu) nevyplývá, ale naopak se podle § 9 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi pro účely tohoto zákona za příjem považuje 100% ostatních započitatelných příjmů podle zákona o životním a existenčním minimu s výjimkou příspěvku na živobytí. Mezi tyto započitatelné příjmy se přitom dle § 7 odst. 2 písm. a) zákona o životním a existenčním minimu považují také dávky důchodového pojištění, tj. rovněž starobní důchod. Žalovaný tedy správně při výpočtu příspěvku zohlednil plnou výši starobního důchodu vypláceného stěžovateli, a to včetně jeho valorizace. Zachování reálné hodnoty dávek hmotné nouze může zákonodárce řešit výlučně v rámci zákona o životním a existenčním minimu.

Nejvyšší správní soud se dále ztotožnil se závěry městského soudu o tom, že úřad městské části správně vycházel při stanovení příspěvku na živobytí z výše starobního důchodu stěžovatele z období červenec - září 2008. Městský soud k tomu správně poukázal na to, že podle § 44 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi změní-li se v průběhu pobírání dávky (příspěvku na živobytí) výše příjmů (starobního důchodu), posoudí se znovu nárok na dávku, a to tak, že se posoudí nový měsíční průměrný příjem ze 3 kalendářních měsíců, a to z příjmu v měsíci, v němž došlo ke změně výše příjmu, a z příjmu ve dvou předcházejících kalendářních měsících (tj. v posuzované věci právě z období červenec - září 2008). Správní orgány tedy postupovaly v souladu s ust. § 44 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi a přepočítaly výši žalobcova příjmu (starobního důchodu) pro stanovení příspěvku na živobytí. Lze v této souvislosti rovněž doplnit, že účelem ust. § 44 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi je zajištění poskytování příslušných dávek ve výších, které jsou tímto zákonem stanoveny, a to i s ohledem na možnou změnu výše příjmů příjemce této dávky. Tím je zajištěno, aby se osobám v hmotné nouzi i při změně příjmů v průběhu poskytování dávky vždy dostalo potřebných částek a současně, aby nedocházelo k výplatám těchto dávek nad výši, která je zákonem stanovena. Smysl tohoto zákonného ustanovení, jakož i toto ustanovení

samotné je tedy zcela v souladu s ústavními normami (zejména čl. 30 Listiny základních práv a svobod) a stížní námitky stěžovatele vznesené k výkladu § 44 odst. 3 a 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi správními orgány nejsou důvodné.

Městský soud se přitom řádně vypořádal také se žalobní námitkou stěžovatele, v níž namítl porušení svých ústavních práv, protože za situace, kdy stěžovatel tuto námitku vznesl jen v obecné a nekonkrétní rovině, neměl městský soud ani možnost se konkrétně s těmito námitkami vypořádat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 1 Azs 28/2004 - 41 nebo obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 As 13/2007 - 100, oba dostupné na www.nssoud.cz).

Nedůvodná je také stížní námitka, že aplikace § 9 odst. 2 zákona o hmotné nouzi je možná „pouze při přechodu“ ze zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, na zákon o pomoci v hmotné nouzi. Podle tohoto zákonného ustanovení se příjmem osoby nebo společně posuzovaných osob pro účely příspěvku na živobytí rozumí příjem podle odstavce 1 snížený o přiměřené náklady na bydlení; za přiměřené náklady na bydlení se pro účely tohoto zákona považují odůvodněné náklady na bydlení (§ 34), nejvýše však do výše 30 %, a v hlavním městě Praze do výše 35 % příjmu osoby nebo společně posuzovaných osob. Je tedy zřejmé, že znění ustanovení § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi i v návaznosti na jeho další ustanovení se použije právě pro účely tohoto zákona a z této stížní námitky není ani zřejmé, jak vlastně stěžovatel k takovému právnímu názoru dospěl. S ohledem na bližší neodůvodnění této stížní námitky stěžovatelem se tedy ani Nejvyšší správní soud s touto námitkou nemůže podrobněji argumentačně vypořádat, tato námitka stěžovatele nemá ani oporu v přechodných ustanoveních obsažených v ustanovení § 81 zákona o pomoci v hmotné nouzi a rovněž ani v důvodové zprávě k témuž zákonu. Pouze pro úplnost lze v této souvislosti dodat, že z výše uvedeného zároveň vyplývá také nedůvodnost žalobní námitky stěžovatele, v níž poukazuje na to, že se mu podařilo zajistit si levnější bydlení, neboť ustanovení § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi stanoví pro účely stanovení výše příspěvku na bydlení také institut přiměřených nákladů na bydlení, jak výše citováno. Ostatně odkaz žalobce na § 11 odst. 3 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi není v této souvislosti případný, neboť toto ustanovení hovoří *o možnosti zvýšit si příjem vlastní prací*. Na stěžovatelem uváděné snížení nájemného proto toto ustanovení nedopadá, neboť nejde o zvýšení příjmu vlastní prací ve smyslu citovaného zákonného ustanovení, ale o úsporné opatření ze strany stěžovatele.

Nejvyšší správní soud se přitom ztotožňuje i ve vztahu k uplatněným kasačním námitkám s hodnocením městského soudu, že nárok na příspěvek na živobytí má podle ustanovení § 21 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi osoba, která je v hmotné nouzi podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi) nedosahuje částky živobytí posuzovaných osob. Z tohoto ustanovení, jak správně uvádí městský soud, plyne, že na příspěvek na živobytí mají za splnění podmínek zákona o pomoci v hmotné nouzi všechny osoby bez rozdílu, zda požívají dávky státní sociální podpory, zda jsou výdělečně činné nebo jde o příjemce dávek důchodového pojištění. Pro všechny osoby tedy platí stejné podmínky a vztahují se na ně totožná pravidla pro odnímání dávek v hmotné nouzi, pro snižování těchto dávek, jakož i pro jejich vrácení. Touto zákonnou úpravou je rovněž současně zajištěno plnění závazků České republiky,

které pro ni vyplývají z členství v Evropské unii, přičemž v této souvislosti lze odkázat také na znění důvodové zprávy k zákonu o pomoci v hmotné nouzi, podle které *„Zákon o pomoci v hmotné nouzi je v souladu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, a se závazky vyplývajícími z členství v Evropské unii. Pokud jde o právo ES, týká se navrhované úpravy v oblasti přístupu k dávkám pomoci v hmotné nouzi. Řešení stavu hmotné nouze osoby podléhá přímo aplikovatelným právním předpisům, které orgánům ČR ukládají aplikovat na stanovené kategorie osob princip rovnosti nakládání. Jde zejména o Smlouvu zakládající ES (zejména její články 12 a 18 - rovnost nakládání v oblastech pokrytých Smlouvou o ES) a Nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 o volném pohybu osob uvnitř Společenství, které stanovuje základní pravidlo nakládání se všemi pracovníky Evropské unie (čl. 7 odst. 2 - občan Evropské unie zaměstnaný na území jiného členského státu bude požívat stejných sociálních výhod jako národní příslušníci). Na tyto předpisy pak navazují pobytové směrnice, které detailně upravují oprávnění občanů EU pobývat resp. bydlet v jiných členských státech i jejich přístup k sociálním dávkám: směrnice Rady ze dne 15. října 1968 o odstranění omezení pohybu a pobytu pracovníků členských států a jejich rodinných příslušníků uvnitř Společenství (68/360/EHS), směrnice Rady ze dne 25. února 1964 o koordinaci zvláštních opatření týkajících se pohybu a pobytu cizích státních příslušníků, která byla přijata z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví (64/221/EHS), směrnice Rady ze dne 28. června 1990 o právu pobytu pro zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné po skončení jejich pracovní činnosti (90/365/EHS), směrnice Rady ze dne 28. června 1990 o právu pobytu (90/364/EHS), směrnice Rady ze dne 29. října 1993 o právu pobytu studentů (93/96/EHS). V současné době je však již platná nová směrnice 2004/38/ES, o právu státních příslušníků Evropské Unie a členů jejich rodin pohybovat se a pobývat svobodně v rámci území členských států. Tato směrnice, která má transpoziční lhůtu do 30. dubna 2006, konsoliduje úpravu v oblasti pobytu a usazování, ruší staré směrnice z oblasti volného pohybu, a novelizuje rovněž článek 10 a 11 nařízení 1612/68. Řešení hmotné nouze však nepodléhá koordinaci sociálního zabezpečení v rámci Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 o aplikaci soustav sociálního zabezpečení na osoby zaměstnané, samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, tzn., že dávky upravené návrhem zákona nebudou poskytovány mimo území ČR. Zákon o pomoci v hmotné nouzi je v souladu se závazky plynoucími z Evropské sociální charty (čl. 13).“*(citováno dle sněmovního tisku č. 1063/0, Poslanecká sněmovna Parlamentu, 4. volební období 2002 - 2006, www.psp.cz).

Ani Nejvyšší správní soud tedy neshledal na základě výše uvedeného rozpor právní úpravy provedené zákonem o pomoci v hmotné nouzi v rozporu se Smlouvou o Evropské unii, Smlouvou o fungování Evropské unie, jinými mezinárodními smlouvami či závazky České republiky, popř. v rozporu s ústavními zásadami nediskriminace a rovnosti. Proto ke stížním námitkám stěžovatele, jimiž poukazuje na údajnou diskriminaci důchodců a rozpor § 3 odst. 2, 3 a § 24 odst. 1 písm. a), b) zákona o pomoci v hmotné nouzi s Ústavou České republiky a Listinou základních práv a svobod tedy musí opětovně Nejvyšší správní soud konstatovat, že jsou neopodstatněné.

Z výše uvedeného plyne i nedůvodnost názoru stěžovatele, že správnost jeho námitek ve vztahu k započitatelné výši jeho starobního důchodu potvrzuje tiskopis HN. Nejvyšší správní soud sice nemůže zcela přisvědčit, byť jinak věcně správnému, hodnocení městského soudu, že do kolonky C tohoto tiskopisu náleží bez dalšího i příjmy uvedené v § 10 zákona o daních z příjmů, protože v tiskopise HN je k této kolonce výslovně

stanoveno, že se zde uvádí „*Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky uvedené v § 6 odst. 1 a 10 zákona o daních z příjmů (kód a1), a to po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, po odpočtu daně z příjmů a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a dávky nemocenského pojištění (péče) vyplacené zaměstnavatelem (kód b1) a obdobné příjmy ze zahraničí.*“ Ostatní příjmy dle § 10 odst. 1 písm. e) zákona o daních z příjmů zde tedy nejsou uvedeny a toto ustanovení, na něž odkazuje městský soud, přitom na dávky (příjmy) důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění ani aplikovat nelze, neboť podle tohoto ustanovení ostatními příjmy, při kterých dochází ke zvýšení majetku, pokud nejde o příjmy podle § 6 až 9, jsou zejména přijaté výživné, důchody a obdobné opakující se požitky *s výjimkou uvedenou v § 4* (tj. mimo jiné právě dávky důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění). Na straně druhé je však třeba vzít v úvahu, že zákon o daních z příjmů považuje dávky (příjmy) důchodového pojištění za příjem fyzické osoby, o čemž svědčí především to, že tyto dávky od daně z příjmů fyzických osob ve svém ustanovení § 4 odst. 1 písm. h) výslovně osvobozuje. Dávky důchodového pojištění se pak zcela jistě nemohou z povahy věci zapisovat do kolonek D (Příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti) a E [Peněžité dávky nemocenského pojištění (péče), které nebyly vypláceny zaměstnavatelem, a obdobné příjmy ze zahraničí v částce, v jaké byly vypláceny, popřípadě po odpočtu výdajů, daní, pojistného a příspěvku, nebyly-li tyto příjmy už započteny do příjmů v ČR], ale ani do kolonky F (Ostatní započitatelné příjmy), k níž je, jak zcela případně uvádí stěžovatel, uvedeno, že se v ní nemají uvádět mimo jiné dávky důchodového pojištění vyplacené od ČSSZ, kdy ostatně dávky důchodového pojištění nejsou uvedeny ani v seznamu ostatních započitatelných příjmů - 02, na který je v kolonce F odkazováno a který tvoří přílohu tiskopisu HN. To však neznamená, že k dávkám důchodového pojištění nelze při stanovení dávek pomoci v hmotné nouzi (v posuzované věci příspěvku na živobytí) přihlížet, neboť tento názor by byl ve zjevném rozporu se zněním zákona o hmotné nouzi [§ 9 odst. 1 písm. c)]. Tiskopis slouží pouze k tvrzení a prokazování příjmů, které jsou na něm uvedeny. Pro prokazování výše dávek důchodového zabezpečení slouží jiný systém, neboť ustanovení § 14 odst. 3 písm. j) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“), ukládá České správě sociálního zabezpečení poskytovat obecním úřadům poskytujícím dávky a služby sociální péče a dávky pomoci v hmotné nouzi a krajským úřadům údaje o druhu a výši jimi vyplácených dávek nemocenského a důchodového pojištění žadatelům o tyto dávky a služby, jakož i poživatelům těchto dávek a služeb. S tím evidentně počítá i tiskopis žádosti o příspěvek na živobytí, jenž požaduje po žadateli pouze tvrzení, zda je poživatelem starobního důchodu a žádá se jen doklad o jeho přiznání; změny výše důchodu pak příslušný úřad zjistí u jeho plátce na základě povinnosti uvedené ve shora citovaném ustanovení § 14 odst. 3 písm. j) zákona č. 582/1991 Sb. Tiskopis HN tedy slouží pouze k prokazování příjmů uvedených v tomto dokladu (přičemž výslovně důchody vyplácené ČSSZ vylučuje); z koncepce tiskopisu však nelze dovozovat ničeho ve vztahu k okruhu všech zákonem stanovených příjmů rozhodných pro nárok na dávku a její výši.

Zdejší soud nemůže přisvědčit ani stížní námitce stěžovatele, že městský soud nesprávně neprovedl důkaz jím navrženým znaleckým posudkem. Stěžovatel o ustanovení znalce a vypracování znaleckého posudku požádal ve vztahu k posouzení výpočtu dávek

pomoci v hmotné nouzi, přičemž však v posuzované věci jde s ohledem na okruh námitek uplatněných žalobě o právní posouzení věci, k němuž se však znalci nepřísluší vyjadřovat a lze v tomto směru odkázat na přiléhavý rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 12. 5. 2010, č. j. 1 Afs 71/2009 - 113, podle kterého „*Znalci se ve správním nebo soudním řízení přibírají k tomu, aby jednak pozorovali skutečnosti, jejichž poznání předpokládá zvláštní odborné znalosti, jednak z takovýchto pozorování vyvozovali znalecké úsudky (posudky). Znalci se však nepřibírají, aby sdělovali úřadu nebo soudu své názory a úsudky o otázkách rázu právního nebo o otázkách, k jejichž správnému porozumění a řešení není zapotřebí odborných vědomostí nebo znalostí, nýbrž stačí, s ohledem na povahu okolností případu, běžná soudcovská zkušenost a znalost.*“. Proto závěr městského soudu o nepotřebnosti vypracování znaleckého posudku je zcela správný.

Lze tedy ve shodě s městským soudem uzavřít, že stěžovatel je pro účely nároku na příspěvek na živobytí posuzován samostatně (jde o poživatele starobního důchodu) a ani při výpočtu výše dávky v hmotné nouzi nedošlo ze strany správních orgánů k pochybení, protože příjem stěžovatele činil v červenci 2008 částku 3826 Kč a v srpnu a září částku 4296 Kč, přičemž odůvodněné náklady na bydlení činily 3100 Kč. Příjem pro účely příspěvku na živobytí dle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi tedy činil v červenci 2008 částku 2486,90 Kč (rozdíl částky příjmu 3826 Kč a částky přiměřených nákladů na bydlení ve výši 1339,10 Kč, tj. 35 % z částky příjmu 3826 Kč), v měsíci srpnu a září 2008 částku 2792,40 Kč (rozdíl částky příjmu 4296 Kč a částky přiměřených nákladů na bydlení ve výši 1503,60 Kč, tj. 35 % z částky příjmu 4296 Kč. Celkový příjem stěžovatele v rozhodném období tedy činil 12 480 Kč, přiměřené náklady na bydlení činily částku 4346 Kč, rozdíl činí 8071,70 Kč (tj. měsíčně 2690,57 Kč) a částka živobytí žalobce činila 3126 Kč. Rozdíl mezi částkou živobytí a příjmem dle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi (tj. rozdíl mezi částkou 3126 Kč a částkou 2690,57 Kč) pak činí částku 435,43 Kč.

Žádnou ze stížnostních námitek, které bylo možné zahrnout pod kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s., tedy Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

Za této situace proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se městský soud v napadeném rozsudku nedopustil pochybení, pro něž by bylo na místě tento rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení, proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalované, přiznání nákladů řízení správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění je však podle ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. vyloučeno.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. září 2010

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně

senátu